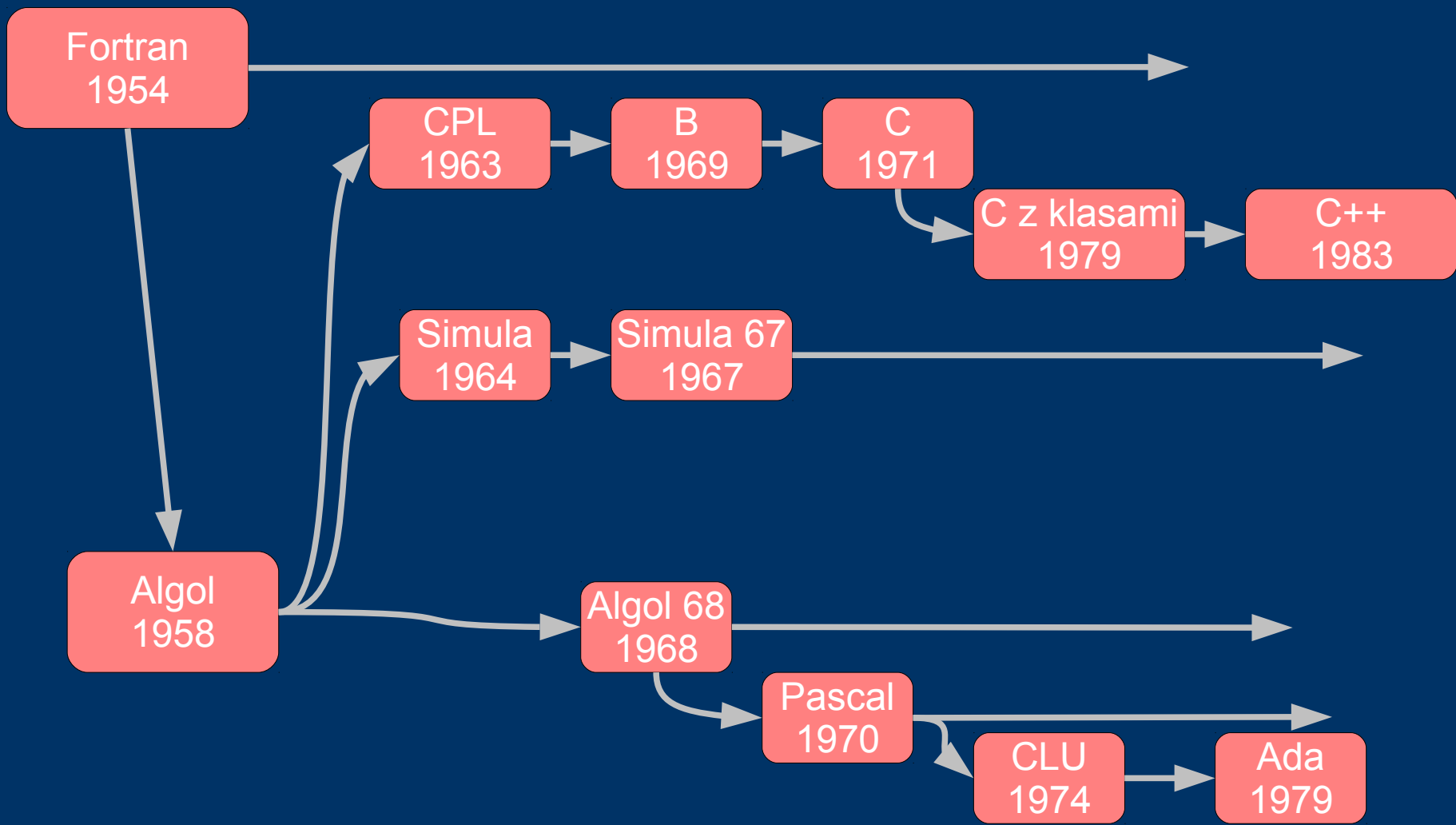

Język ludzki – kod maszynowy

Historia języków programowania

Od kodu do programu

```
if (liczba_pkt > 50)
  zaliczenie=true
else
  zaliczenie=false
```

Kompilator (kompilacja)

```
0011100101010111010000111
001001101001101101010100
001001001000100010000100
```

Linker (konsolidacja)

program.exe
działająca aplikacja

Napisany przez programistę kod poddawany jest **kompilacji**. Po sprawdzeniu poprawności kodu **kompilator** przekształca go na kod maszynowy. Następnie **linker** łączy z kodem potrzebne do jego działania biblioteki i tworzy **plik wykonywalny** aplikacji. Rozszerzenie .exe jest umowne i charakterystyczne dla systemu Windows.

dodatkowe biblioteki
i moduły

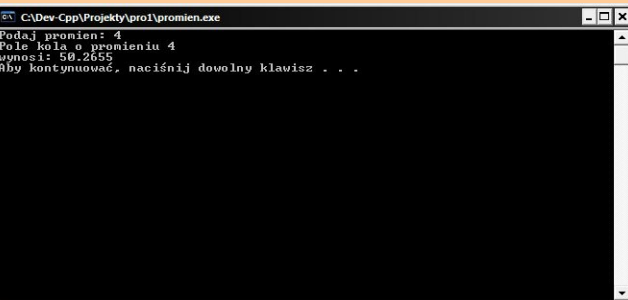
Jak powstaje program

ZADANIA PROGRAMU:

1. obliczanie pola
2. obliczanie objętości
3. ...

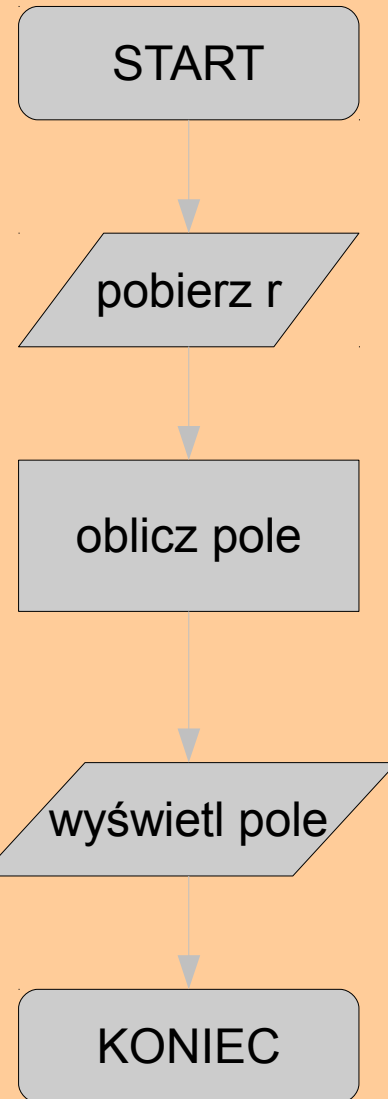
ALGORYTM:

1. pobierz promień
2. oblicz pole
3. wyświetl pole
4. ...


```
Podaj promien: 4
Pole kola o promieniu 4
wynosi: 50.2655
Aby kontynuować, naciśnij dowolny klawisz . . .
```

```
int main() {
    int pole;
    cin >> r;
    pole = r * r + 3;
    cout << pole; }
```


Algorytmy

- **Algorytmem** nazywamy skończony ciąg czynności, przekształcający zbiór danych wejściowych na zbiór danych wyjściowych.
  - Algorytmy, które wykonują działania matematyczne na danych liczbowych, nazywamy **algorytmami numerycznymi**.
  - Algorytmy, w których kolejność czynności jest zawsze taka sama i niezależna od wartości danych wejściowych, nazywamy **algorytmami sekwencyjnymi** lub inaczej **linowymi**.
-
-

Etapy konstruowania algorytmu

1. Sformułowanie zadania.
  2. Określenie danych wejściowych.
  3. Określenie wyniku i sposobu jego prezentacji.
  4. Ustalenie metody wykonania zadania.
  5. Zapisanie algorytmu za pomocą wybranej metody.
  6. Analiza poprawności rozwiązania.
  7. Testowanie rozwiązania dla różnych danych – algorytm powinien być uniwersalny, tzn. działać dla różnych zestawów danych.
  8. Ocena skuteczności algorytmu.
-
-

Sposoby zapisu algorytmu

LISTA KROKÓW:

1. Pobierz dane promienia
2. Oblicz wartość pola
3. Wyświetl wynik na ekranie
4. Zakończ

PSEUDOJĘZYK:

Początek;

Rzeczywiste r;

Pole = $r * r * \pi$;

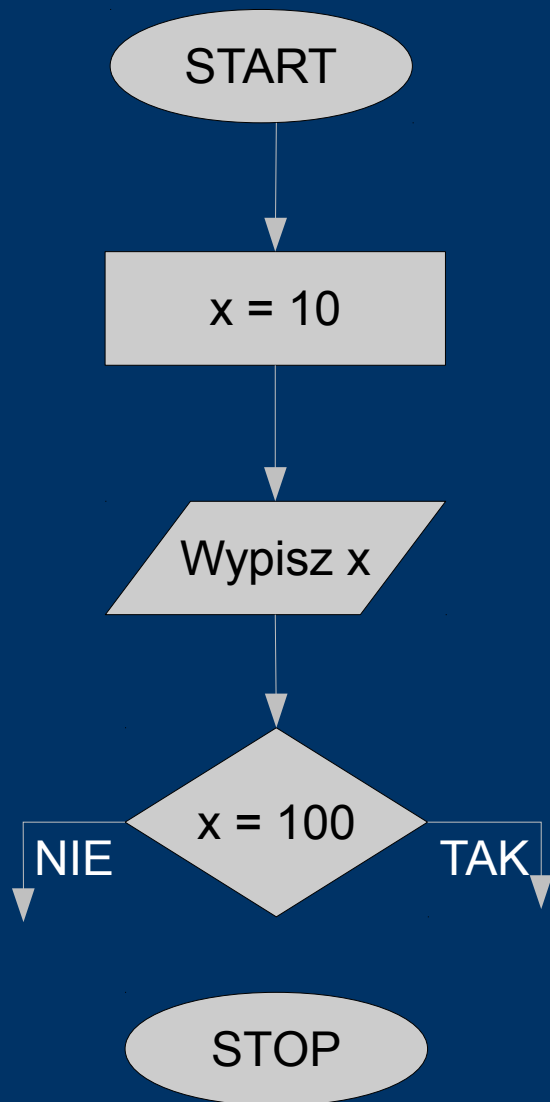
Wyświetl Pole;

Koniec.

SCHEMAT BLOKOWY

- przedstawia algorytm w postaci symboli graficznych.

Elementy schematu blokowego

Blok graniczny – początek algorytmu

Blok operacyjny – operacje zmieniające wartości zmiennych.

Blok wejścia/wyjścia – operacje wprowadzania i wyprowadzania danych.

Blok decyzyjny – wybór jednej z dwóch możliwych dróg działania.

Blok graniczny – koniec algorytmu

Specyfikacja problemu

- **Specyfikacją problemu algorytmicznego** nazywamy dokładny opis zadania, które ma zostać rozwiązane, oraz podanie danych wejściowych i danych wyjściowych wraz z ich typami.
  - **Zmienną** nazywamy obiekt występujący w algorytmie, określony przez nazwę i służący do zapamiętywania pewnych danych.
  - **Typ zmiennej** – określa rodzaj wartości, jakie może ona przechowywać.
  - **Zmienna pomocnicza** – umożliwia realizację algorytmu, służy do przechowywania danych przejściowych.
  - **Stałe** – przechowują wartości, które w trakcie działania algorytmu nie ulegają zmianie, np. wartość π (3,14).
-
-

Złożoność algorytmu

- Na **złożoność obliczeniową** algorytmu składają się:
    - **złożoność pamięciowa** – zależy od liczby i rozmiaru danych wykorzystywanych w algorytmie i oznacza rozmiar pamięci potrzebny do realizacji algorytmu;
    - **złożoność czasowa** – określa czas potrzebny do wykonania algorytmu w odniesieniu do rozmiaru danych wejściowych. Za jednostkę czasu przyjmuje się wykonanie **operacji dominującej** (najczęściej wykonywanej) algorytmu (np. dodawanie, mnożenie w a. numerycznych, czy porównanie i przestawianie w a. porównujących).
  - **Pesymistyczna złożoność obliczeniowa** – to złożoność algorytmu dla pesymistycznego zestawu danych.
-
-

Podstawowe typy danych

Typ	Typowy rozmiar w bajtach	Zakres
char	1	-128 ... 127
int	2, 4 lub 8	-32 768 ... 32 767
long int	4	-2 147 483 648 ... 2 147 483 647
float	4	6 cyfr znaczących -3,4E38 ... 3,4E38
double	8	10 cyfr znaczących -1,7E308 ... 1,7E308
bool	1	true, false

Stałe i zmienne

- Stałe tekstowe i liczbowe nie zmieniają swojej wartości w trakcie działania programu.

Przykładowa definicja:

```
const string KP = "Kot Pulpet";
```

- Zmienne przed pierwszym użyciem zawsze należy zadeklarować określając typ danych przez nią przechowywanych. Dobrze jest również inicjować zmienne, czyli nadawać im początkowe wartości.
  - Deklaracja zmiennej: `int wynik;`
Definicja zmiennej: `int wynik = 0;`
Inicjacja zmiennej: `wynik = 0;`
-
-

Nazywanie stałych i zmiennych

- Nazwa powinna określać przeznaczenie stałej lub zmiennej. Może zawierać znaki alfabetu (poza narodowymi), cyfry i podkreślenia, ale nie może rozpoczynać się od cyfry. W nazwach stałych używa się zwyczajowo DUŻYCH liter.
  - Nie można używać słów zarezerwowanych w języku C:
auto, break, case, char, class, const, continue, default, do, double, else, enum, extern, float, for, goto, if, int, long, private, register, return, short, signed, sizeof, static, struct, switch, try, typedef, unsigned, void, while.
-
-

Operatory i wyrażenia

- Wyrażenie jest kombinacją stałych, zmiennych i operatorów, stosowaną do zapisu operacji matematycznych lub innych.

Symbol	Znaczenie	Przykład
+	dodawanie	<code>x=a+b;</code>
-	odejmowanie	<code>x=a-b;</code>
*	mnożenie	<code>x=a*b;</code>
/	dzielenie	<code>x=a/b;</code>
%	reszta z dzielenia	<code>x=a%b;</code>
++	inkrementacja o 1	<code>x++; ++x;</code>
--	dekrementacja o 1	<code>x--; --x;</code>
=	przypisanie	<code>x=2*3; x=y=4;</code>
,	łącznie	<code>int x,y,z;</code>

Operatory skróconego przypisania

Operator	Nazwa	Przykład	Znaczenie
+=	przypisanie z dodawaniem	<code>x+=2;</code>	<code>x=x+2;</code>
-=	przypisanie z odejmowaniem	<code>x-=2;</code>	<code>x=x-2;</code>
*=	przypisanie z mnożeniem	<code>x*=2;</code>	<code>x=x*2;</code>
/=	przypisanie z dzieleniem	<code>x/=2;</code>	<code>x=x/2;</code>
%=	przypisanie reszty z dzielenia	<code>x%=2;</code>	<code>x=x%7;</code>

Operatory relacji

Operator	Nazwa	Przykład	Wynik
<code>==</code>	równe	<code>12==(10+2);</code>	1 (true)
<code>!=</code>	różne od	<code>7!=(9-2);</code>	0 (false)
<code><</code>	mniejsze	<code>3<9;</code>	1 (prawda)
<code>></code>	większe	<code>4>(2+7);</code>	0 (fałsz)
<code><=</code>	mniejsze lub równe	<code>5<=(2+3)</code>	1 (prawda)
<code>>=</code>	większe lub równe	<code>4>=5</code>	0 (fałsz)

Zadanie

- Skonstruuj algorytm obliczający pole trójkąta o bokach a , b i c podanych na wejściu. Uwzględnij błędne wartości danych wejściowych.
- Wykorzystaj wzór Herona:
$$\text{pole} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$
gdzie $p = \frac{(a+b+c)}{2}$
- oraz zależność mówiącą o tym, że suma dowolnych dwóch boków trójkąta jest większa od długości trzeciego boku.